

Rad SO PD »Željezničar« u Zagrebu

Planinarsko društvo »Željezničar« održava skupštine svake dvije godine zbog obimnosti svojeg rada, pa je zato i naš odsjek održao svoju skupštinu nakon dvije godine.

Kroz proteklo vrijeme došlo je do promjene broja i sastava članova. Od starijih članova jedino je još aktivan S. Smolec, a od »srednje generacije« V. Božić. Broj članova s plaćenom članarinom popeo se na trideset i šest. Održano je devedeset i devet članskih sastanaka (još samo jedan pa bi bilo STO!) i pet sastanaka Upravnog odbora odsjeka. Sastanci su brojniji, ali i više problema. Rekviziti, koje su nekada radili i nabavljali stariji članovi sami, sada su u dosta lošem stanju, što je otežavalo akcije. Užad je dotrajala, za vitlo je potrebno novo čelično uže, čamci su neupotrebljivi, a potrebni su i telefoni. Okupljanjem novih članova odsjeka, te uz malu dotaciju Upravnog odbora Društva, nabavljena su dva perlonska užeta i kupljen je novi kompas. Dakle, ipak je krenulo...

U stručnom smislu je također bilo dobrih rezultata. Održano je sedam predavanja sa speleološkom tematikom, nešto u Odsjeku, a nešto u društvenim prostorijama za šire članstvo.

Najznačajniji događaj u radu Odsjeka bilo je sudjelovanje naših članova na VI kongresu speleologa Jugoslavije u Lipicama kod Sežane. Iz referata i diskusija prisutni su saznali kakvo je trenutačno stanje speleologije u Jugoslaviji, a donesen je i novi Statut Saveza speleologa Jugoslavije. Vladimir Božić je sudjelovao u radu Plenuma, a na Kongresu je izabran za predsjednika Komisije za spasavanje unesrećenih iz speleoloških objekata. Na istom Kongresu Božić je podnio dva, a J. Posarić jedan referat. Tamo je nabavljena i literatura za knjižnicu. Kongresu su prisustvovali slijedeći članova Odsjeka: S. Božičević (predstavnik Instituta za geološka istraživanja), Juraj Posarić (KS PSH), te Slavko Smolec, Vladimir Lindić i Branko Jalžić kao predstavnici Speleološkog odsjeka PD »Željezničar« — Zagreb. U diskusijama o referatima sudjelovali su V. Božić, J. Posarić i S. Smolec.

Proteklih godina poduzeto je preko osamdeset planinarskih tura i izleta od kojih su, zbog usputnih rekognosciranja, mnogi imali speleološki karakter. Bilo je devetnaest speleoloških akcija prilikom kojih je potpuno ili djelomično istraženo šezdeset i četiri objekta. Najznačajnija je bila akcija istraživanja Čulumove velike pećine (dužine 375 m), a najveći istraženi objekt bila je Gospodska pećina (1024 m dužine). Neka manja istraživanja su obavljali naši članovi za vrijeme godišnjih odmora i raznih putovanja.

Sve više građanstva posjećuje špilje, pa u tim prilikama dolazi do nezgoda i nesreća. Kroz protekle dvije godine naši su članovi sudjelovali u nekoliko spasavanja, koja su, srećom, prošla bez žrtava i posljedica.

Članstvo Odsjeka bilo je obučavano na četiri tečaja. Iako su mnogi naši članovi prisustvovali čitavom nizu stručnih planinarskih i speleoloških predavanja, ni jedan nije pristupio ispitu za naziv »speleolog« pri Komisiji za speleologiju PSH.

Najveća akcija našeg Odsjeka bilo je sudjelovanje u akciji istraživanja Brezna pri Gamsovoj glavici u Sloveniji na poziv špiljara iz bratskog planinarskog društva »Željezničar« iz Ljubljane. U istraživanju su sudjelovali Juraj Posarić, Vladimir Lindić i Boris Krstinić. Tom prilikom je J. Posarić, s kamerom RTZ, snimio vrlo uspjeti film iz speleološkog života. Taj je film bio prikazan u TV emisiji »Feljton«, uz višestruku pomoć televizijske urednice Jelene Lovretić.

Veliki je posao obavila grupa članova na čelu sa S. Smolecom, J. Posarićem i B. Krstinićem. Oni su, zajedno s V. Božićem, V. Lindićem, Z. Bolonićem, supružima Brdar i ostalima, uredili prostoriju za sastanke koja sada vrlo ugodno djeluje.

Međunarodnih sastanaka i posjeta bilo je više nego ranijih godina. Ponovo su posjećivane turističke špilje, rad i dopune podataka i da bi mlađi članovi upoznali te objekte.

Proteklih godina, na žalost, opet nije izašao »Speleolog« koji se približava svome dvadesetom rođendanu 1973. godine.

Vladimir Božić je bio na tečaju o spasavanju iz špilja u Belgiji, odakle je donio čitav niz dragocjenih podataka, nacрта nekih modernih rekvizita, a naročito je dragocjena njegova zbirka dijapozitiva iz Belgije, koja je već korištena na nekoliko predavanja.

Na Plitvicama je »Pokret mladih« održao svoj međunarodni sastanak, a na tom su skupu nekoliko predavanja održali Božić i Posarić.

U selu Brebornica nedaleko Krnjaka i u pećini pod imenom Jopića špilja održan je Republički seminar o spasavanju nesrećenih iz speleoloških objekata. Seminaru je prisustvovalo petnaest speleologa koji su, uz dva instruktora (Jože Pirnat iz Slovenije i Branko Šeparović iz Hrvatske), održali vrlo uspješni seminar s praktičnom vježbom spasavanja nesrećenika u specijalnoj nosiljci. Četvorica drugova speleologa iz Beograda, na čelu s Veljkovićem, prisustvovali su seminaru kao gosti. Iz našeg Odsjeka seminaru su prisustvovali V. Božić kao vođa, njegov zamjenik u organizaciji sem.nara Juraj Posarić i Slavko Smolec s podneskom o opasnostima u speleološkim objektima prilikom istraživanja. Na praktičnoj vježbi demonstrirani su neki novi zahvati vezani uzetom pomoću raznih »steigklemma«, »gramingera« itd. Članovi Odsjeka su sudjelovali u dva maha u orijentacionom natjecanju »Memorijal Janka Mišića« u Samoboru i jednom prilikom u noćnom orijentacionom natjecanju špiljar-skor karaktera.

U 1971. godini Odsjekom je vodio Upravni odbor u sastavu:

Juraj Posarić, pročelnik

Nikola Bolonić, tajnik

Jasenska Odić, blagajnik

Željko Jelenić, oružar

Branko Jalžić, arhivar i

Zoran Bolonić, arhivar.

Za 1972. godinu bio je izabran slijedeći Upravni odbor:

Vladimir Lindić, pročelnik

Boris Krstinić, tajnik

Juraj Posarić, blagajnik

Slavko Smolec, oružar

Stevo Božinovski, knjižničar i

Zoran Bolonić, arhivar.

Članovi redakcije časopisa »Speleolog« biraju se periodično, prema potrebi i mogućnostima njegovog izlaženja.

Slavko Smolec

SPELEOLOŠKI ČLANCI U ČASOPISU »NAŠE PLANINE«

U redovnoj rubrici glasila Planinarskog saveza Hrvatske »Naše planine« pod naslovom Speleologija redovno se registrira rad speleoloških odsjeka u planinarskim društvima, prikazuje speleološka literatura i objavljuju rezultati speleoloških istraživanja, pa čak i literarni prilozima sa speleološkom tematikom. Tako npr. u godištu za 1969. godinu nalazimo priloge o jami Novokračina kod Rijeke, Paklenom kanalu u Veternici kod Zagreba, Rtanjskoj ledenici u Srbiji, Mametu u južnom Velebitu i o desetak špilja u porječju Korane. Među speleološke putopise možemo uvrstiti priloge o doživljajima u podzemlju što su ih napisali D. Penović, M. Čepelak i M. Kovačić. Organizacijske vijesti govore o djelovanju SO u PDS »Velebit«, o IV speleološkom tečaju PSH, o seminaru za speleoispitivače, o prvim ispitima za speleologe u Jugoslaviji, a bibliograf-

skog je karaktera Božičevićev članak Speleologija u »Našim planinama« od 1949. do 1969. godine (obuhvaćeno je 57 autora speleologa!). Zanimljiva je rasprava V. Božića i D. Jakčina o nazivu speleolog i o tome tko ima pravo da se zove speleolog.

U 1970. godini objavljeni su napisi o Girskoj pećini u Bosni, pećinama u kanjonu rijeke Tare, Veternici iznad Zagreba i Jopića pećini kod Karlovca, zatim bilješke o seminaru za speleološke instruktore PS Srbije i suradnji izviđača i speleologa u Zagrebu. Zanimljivi su speleološki putopisi, koji su već postali tradicionalni za ovaj časopis. U ovom broju ih je pet. Autori su im Miron Kovačić, Srećko Božičević, Hrvoje Malinar, Krešo Ormanec i Karlo Horvat. Posljednja četvorica obraduju zanimljivu psihološku temu: kako čovjek doživljava boravak u podzemlju sam.